

Säännöllinen ruokarytmi tukee lasten hyvinvointia – työkaluja ruokakasvatukseen

Terveyttä edistävät välipalat -projekti on luonut ja testannut toimintamalleja ruokakasvatuksen kehittämiseen. Mallit ovat vapaasti koulujen käytettävissä.

Säännöllinen ruokarytmi ja riittävä kasvien käyttö ovat tottumuksia, jotka tukevat lasten ja nuorten hyvinvointia. Ruokakasvatus puolestaan on tärkeä osa opetussuunnitelmaa ja kouluruokailu on käytännöllistä ruokakasvatusta parhaimmillaan.

”Maa- ja metsätalousministeriön rahoittaman Terveyttä edistävät välipalat kotien ja koulujen yhteistyönä -projektin tavoitteena oli löytää malleja, jotka tukevat osallistavaa ruokakasvatusta”, kertoo kehityspäällikkö **Katja Pethman** Maa- ja kotitalousnaisten Keskuksesta.

”Mallit ovat vapaasti käytettävissä, ja niihin halutaan osallistaa oppilaiden ja opettajien lisäksi vanhemmat”, Pethman kannustaa.

Malleja ovat:

1. **Kaappaa kasvis!** Tarkoituksena on edistää koululaisten kasvistuntemusta ja kannustaa popsimaan kasviksia jokaisella aterialla – koulussa ja kotona. Mallia toteutetaan pienen kilpailun avulla, joka innostaa kasvien syömiseen. Malli on kehitetty alun perin Kotimaiset Kasvikset ry:n, Suomen Sydänliiton ja Syöpäjärjestöjen yhteistyöllä. Se on ollut jo aiemmin käytössä Etelä-Pohjanmaalla.
2. **Terveyttä edistävät välipalat -vanhempainilta.** Ravitseminen on tärkeä aihe käsiteltäväksi myös vanhempainillassa. Projektissa on koottu ohjeet toiminnalliseen vanhempainiltaan, joka ohjaa keskustelemaan terveellisestä ruokailusta.
3. **Agentti -toimintamalli.** Oppilas tai opettaja voi toimia agenttina eli vertaishenkilönä, joka edistää terveellistä ruokailua. Opettaja voi esimerkiksi jakaa tietoa viestimällä vanhemmille, olemalla malliesimerkkinä koululla tai tukemalla oppilas-agenttia. Oppilas-agentti voi syödä kouluruuan kasviksineen, antaa palautetta ja ideoita kouluruuasta, ideoita teemapäivää tai haasteviikkoa ja olla hyvänä esimerkkinä pienemmille oppilaille.

Mallit kannattaa ottaa mukaan ensi syksyn suunnitteluun. Maa- ja kotitalousnaisten ruoka-asiantuntijat ovat esitelleet ruokakasvatustalleja kevään aikana jo yli 50 koulun toimijoille.

Kaikki mallit ja materiaalit löytyvät sivulta

www.maajakotitalousnaiset.fi/terveyttaedistavatvalipalat. Sivulle on koottu myös yhteenveto verkosta löytyvästä ruokakasvatustamateriaalista.

Tärkeä osa projektia on ollut myös Syödään ja opitaan yhdessä -kouluruokailusuosituksen tunnettuuden lisääminen sekä EU:n kouluhedelmätuen käyttöönottoon kannustaminen.

Lisätietoja:

Maa- ja kotitalousnaisten Keskus

ruoka- ja ravitsemusneuvonnan kehityspäällikkö Katja Pethman, p. 040 526 4619

Sähköpostiosoite on muotoa etunimi.sukunimi@maajakotitalousnaiset.fi

Maa- ja kotitalousnaiset on ruuan, maaseutumaiseman ja yrityspalveluiden asiantuntijajärjestö ja maaseutuhenkisten ihmisten suuri ja aktiivinen verkosto. Maa- ja kotitalousnaisten noin 70 asiantuntijaa työskentelee 11 piirikeskuksesta. Maa- ja kotitalousnaisten Keskus on järjestön valtakunnallinen keskusjärjestö.